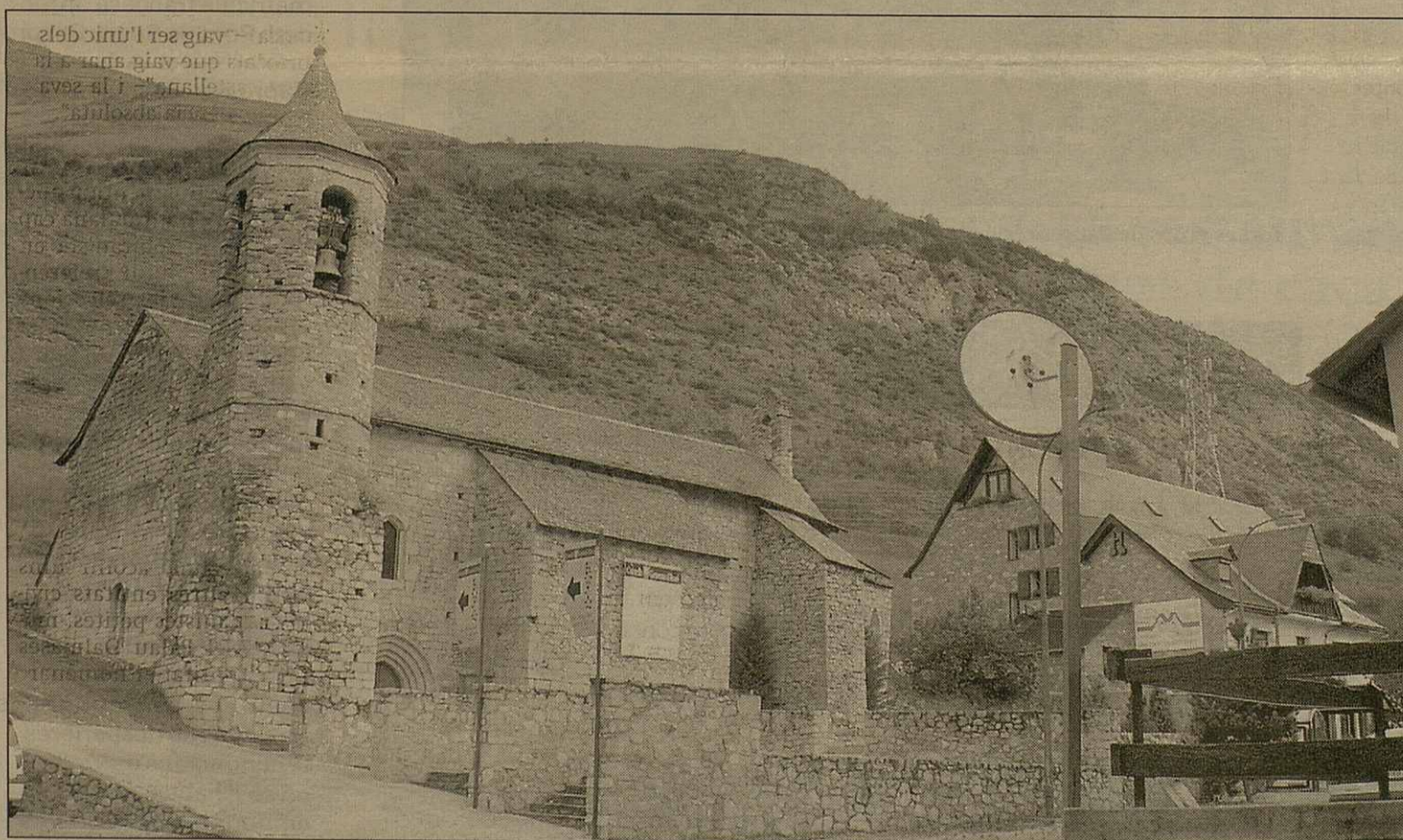

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **AVUI**

DISSABTE
19 D'OCTUBRE
DE 2002
N. 33

Eth Bisbat d'Urgell cedís pendent 50 ans era glèisa d'Arties ath Conselh Eth Conselh signèc un acòrd en 1.999 damb era Fondacion entar usatge dera glèisa

Vistes dera glèisa de Sant Joan d'Arties a on se realizen totes es exposicions e actes culturals en Aran

V. GARCIA

Victòria Garcia
ARTIES

Er Archiprèste dera Val d'Aran, Josep Amiel, facultat peth Bisbat d'Urgell, e eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, signèren deluns passat un convèni peth quau se cedic ath Conselh Generau era glèisa de Sant Joan d'Arties. Eth convèni serà vigent a compdar deth moment en qué concludisque eth convèni qu'eth Bisbat auie damb era Fondacion Musèu Etnologic Val d'Aran. Aguest acòrd permetis

ath govèrn hèr-se cargue dera glèisa pendent un periòde de 50 ans. En 1.999 eth Conselh Generau auie signat un acòrd de colaboracion damb era Fondacion Musèu Etnologic dera Val d'Aran, proprietària des

drets dera glèisa. Aguest acòrd autorizau ath govèrn a emplegar eth monument entara celebracion d'exposicions e d'aute tipe d'actes de caractèr culturau e artistic. Per aguest acòrd eth Conselh se

comprometie a mantier e executar es òbres corresponentes ath foncionament ordinari dera glèisa. Entad açò qu'ei ara durada der acòrd entre eth Conselh e era Fondacion aurà vigència

enquiara finalizacion der usufructe entre eth Bisbat d'Urgell e era Fondacion. Er acòrd siguec signat en hereuèr deth 1.978 per un periòde de 30 ans, per tant, en 2.008 se veirà finalizada era cession d'usufructe tamb caractèr gratuït dera glèisa ara

Eth convèni compromet ath Conselh a hèr totes es reformes de besonh ena glèisa

Fondacion, causa que permeterà activar eth nau convèni suscrit tamb eth Conselh. Eth govèrn expause en convèni qu'era glèisa a de besonh inversions entath sòn corrècte mantenement e, qu'en qualitat dera sua competència entà conservar eth patrimòni eclesiastic aranés, aguest realizarà inversions. Eth Sindic didec qu'"en 2.008 quinsevolha prepausa der encastre culturau per part d'associacions culturals o fondacions serà considerada".

Aguesta setmana en

AUÉ

**Clausura der estiu
toristico-culturau ena
sedença deth Conselh
Generau d'Aran**

**Intercèpten un
çaçaire braconièr ena
Resèrva de caça de
Naut Aran**

Èxit der ostiu toristico-culturalau maugrat eth contunh mau temps

Toti es grops de dances araneses d'Aran receberen dera Conselhèra un trofèu e un incentiu economic

Redaccion
VIELHA

Era clausura der estiu toristico-culturalau 2002 se celebrèc deluns passat damb èxit, segontes manifestèc era Conselhèra de Cultura deth Conselh Generau, Mercedes Delaurens. L'avalorèc coma fòrça positiu, "donques era aflluència de gent d'enguan s'a agranit en bères

13.000 toristes visitèren eth Romanic Musicau

activitats culturaus respècte d'est'an passat, maugrat deth mau temps qu'auem aut aguest ostiu". Ar acte i assistiren es representants de toti es grops de dances tradicionaus araneses que receberen dera Conselhèra un trofèu e un incentiu economic de 1.202 èuros pera sua participacion pendent tot er ostiu culturalau.

D'un aute biais es 13.000 vesites culturaus recebudes enguan en parçan, segontes donades des Oficines de Torisme dera Val d'Aran, corresponen ath Romanic Musicau. Aguesta activitat permetec dar a conèisher as toristes es glèises d'Aran a traùers de concèrts de musica classica.

Segontes Delaurens, eth Romanic Musicau a estat era activitat que mès assistents a amassat entad açò qu'ei ara darrèra annada.

Pendent aguest ostiu es toristes tanben an podut gaudir dera Rota Romanica pes glèises dera Val d'Aran, des tardes de gresca entara mainadera, de vesites as

desparièrs musèus d'Aran e d'ues autes activitats programades entar ostiu. Segontes Delaurens un des objectius entath pròplèu an ei trabalhar ena melhora dera senhalizacion des glèises. "Volem plaçar pannèus informatius ath laguens des pòbles", higeç era Conselhèra Delaurens.

Toti es grops de dances receberen un prèmi coma mòstra der esfòrç realizat

OPINION

M. Àngels Sanllehy i Sabi

ISTORIADORA

Restauracion deth retaule deth Crist de Mijaran ?

Er Aué deth dia 5 d'octobre informaue dera "restauracion" deth "retaule" de Mijaran. Era notícia susprenie pera sua incoerència. Me demani: coma se pòt restaurar ua òbra artistica que non existís? Ei pro coneishut que dera Descenduda monumentau de Mijaran (sègle XII) malurosament sonque se n'a sauvat eth fragment deth Crist que se manten ena glèisa de Sant Miquèu de Vielha.

Aguesta pèça ei ua talha sus era husta damb policromia

originau que -coma ditz R. Bastardes- "ei ua des òbres capitaus deth nòste art romanico".

Proven, segontes diuèrsi especialistes en istòria der art, deth talhèr d'Erlh, e çàm par poirie sajar-se d'ua òbra deth madeish Mèstre d'Erlh.

Probablement en nomenar eth "retaule" "restaurat" se volie hèr referència ara Descenduda qu'en ostiu deth 2.001 s'installèc ena glèisa de Santa Maria de Mijaran. Òbra de naua factura, inspirada en modèl des davalades romaniques e

damb era figura deth Crist hèta a imatge deth fragment nomenat.

Era conclusion qu'eth lector poirie treir dera notícia ère qu'actuaument en Mijaran i trobam ua òbra deth sègle XII restaurada, causa totaument inexacta.

En realitat çò que s'i pòt contemplar ei ua òbra des sègles XX-XXI.

Qualificar aguesta òbra de "restauracion" supause ua lamentable manca de rigor informatiu per part der Aué.

Breus

Dos detenguts en Vielha per diuèrsi delictes contra eth parimòni

■ Es Mossos d'Esquadra arturèren delàger a Ali S. de 24 ans e Toni A. de 22 ans, vesins de Vilanova i la Geltrú (Garraf), coma presumpstes autors de desapar-ièrs delictes de panatòri en domicili e de veïculs. Es detenguts pòden èster relacionats damb un hilat organizatiu, que se dedique a panar en domicilis d'urbanizacions "d'alt standing" per tota era geografia catalana. Dera investigacion se despren qu'actuauen en zònes deth pireneu e eth sòn objectiu èren es jòies e es sòs en metallic. Delàger ath maitin es lairons intentèren panar un coche de matricula francesa apròp deth Pont de Suert. Eth propietari en tot veder-les s'apropèc as panaires e eri li punchèren es arrodas e hugeren en direccion Val d'Aran. En èster avertits, es Mossos montèren un dispositiu entà interceptar-los es quaus sigueren detenguts en Vielha. Posteriorment se podec comprobar qu'eth veïcül en quau viatjauen auie estat panat en Italia. Laguens deth madeish trobèren esturments utilizats entà comèter es panatòris atau coma un michon que utilizauen entà non deishar empremses dactilares. Segontes es dades d'ua prumèra investigacion se les a podut relacionar damb dus panatòris de dus abitatges de desparièrs urbanizacions de Vielha a on se'n hauessen podut emportar uns 6000 èuros en jòies. En ua d'aguestes vivendes se trobèc er aute michon que hèr parelh damb eth trobat en coche. Es detenguts passaràn a disposicion judicialdeth jutjat de guardia de Vielha.

Servicis

CONSELH GENERAU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72

GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12

NOTARIA	973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
ONA ARANESA	973 64 30 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

QUATE LÒCS

Balanç positiu entara tresau Mòstra dera Codina d'Aran

Redaccion
LES

Es organizadors dera III Mòstra Gastronòmica la qualifiqüeren de positiua dempús qu'uns 1.351 comensaus tastessen es menus, que virauen un còp mès a torn deth lit, premanits pes 17 restaurants participaires. Era organizacion destaquèc er increment de participaires

Medan ditz qu'eth govèrn non a en compde eth Centre

encara que s'a detectat ua manca de promocion dera mòstra. Per un aute costat, eth baile de Les, Emili Medan, en sòn parlament critiquèc ara Generalitat pera situacion en què se trape era Escòla de Les, era avaloracion dera quau non ei bona "pr'amor qu'eth govèrn sonque s'a creigut qu'en Aran existís un centre d'aguestes caracteristiques". Medan parlèc sus eth besonh de potenciar era Escòla e didec qu'eth Conselh aurie de considerar eth tèma". Eth Sindic Barrera repliquèc ath baile Medan en tot dèder qu'Ensenhament òc qu'a creigut ena Escòla, mès çò que cau ei unificar esfòrci e critèris entà hèr-ne ua realitat e hiegec que "s'eth Departament de Trabalh e eth d'Ensenhament non arriben a un acòrd entà restaurar-la calerà cercar alternativues".

PUJÒLO

Es exemplars comisats se depositèren enes Servicis d'Agricultura Ramaderia e Mieï Ambient entara sua avaloracion

Intercèpten a un caçaire braconièr ena Resèrva de caça de Naut Aran

Ena crambra frigorifica deth restaurant a on trabalhaue i trapèren cinc caps de caça major

Redaccion
Vaquèira

Dimenge passat, ena Resèrva Nacionau de Caça deth Naut Aran, es Guardes de Mieï Ambient deth Conselh Generau e es Mossos d'Esquadra d'Aran amièren a tèrme ua operacion ena qu'interceptèren a un caçaire braconièr. Es Guardes Forestaus sigueren avertits per uns caçaires dera zòna

qu'observèren estonantes activitats d'un caçaire ena zòna de Montgarri. Es Guardes se desplaçèren entath predit lòc e, un còp observades es irregularitats, contactèren damb es Mossos, es quaus efectuèren eth seguiment deth caçaire (A.C.G.), vesin de Vaquèira. Comprovèren qu'eth caçaire portaue ua bossa de plastic damb un bocin d'isard mòrt qu'anaue a depausar ena

crambra frigorifica deth restaurant a on trabalhaue. Ara seguida contactèren damb es proprietaris deth restaurant, plaçat en parcatge de Vaquèira, e i descubiren era rèsta dera pèça atau coma 5 caps d'espècies de caça major. Concretament 4 isards (2 mascles e 2 femelhes) e un crabiròu mascle. Es rèstes des animaues èren perfectament amagats e engolopats. Un còp identificat eth caçaire se

procedic ara confiscacion des pèces de caça e des armes e se hec era denúncia dera infraccion per caçar sense permís d'espècies de caça major entar aprofitament pròpri. Talamet coma mèrque era legislacion, era carn se balhèc ar Espitau de Vielha, es armes ara Intervencion d'Armes e es caps se depausèren en Servicis d'Agricultura Ramaderia e Mieï Ambient entara sua avaloracion.

Era C-28, ath sòn pas peth nuclèu urban de Vielha, siguec talhada ara circolacion de veiculs de deluns enquià dimèrcles pr'amor que la engodronèren. Aguesta actuacion seguís as òbres d'installacion de toti es servicis que comencèren eth passat 16 de seteme.

CASTIÈRO

Paralizen es òbres d'un òtel de Vielha per amagar un prostibol

Redaccion
Vielha

Eth consistòri de Vielha a paralizat es òbres de reforma d'un òtel deth pòble per auer indicis de qu'era activitat que volie desvolopar de manèra encobèrta, ère era prostitucion. Er ajuntament actuèc dempús de què desparièrs vesins de Vielha recebessen publicitat dera casa de cites. Er otèl eth quau ei

ubicat en carrèr dera Palha en casc antic de Vielha, s'inaguraue agèr segontes era web der otèl (www.belnuit.com). Es vesins dera zòna non vòlen era dubertura deth prostibol donques es bronits e escandales produchis serien insoportables. D'aute biais eth propietari der otèl se sent enganhat donques eth signèc un contracte e en cap moment se nomenaue dita activitat.

Perfil

Natxo González, un joen director dera Escòla d'Ostalaria de Les

Victòria Garcia
Les (Quate-Lòcs)

Natxo González impartís classes e ei director dera Escòla d'Ostalaria de Les

V.GARCIA

Natxo González Subirà, director dera Escòla d'Ostalaria de Les e codinèr per vocacion. Hilh de comerciants d'Aran neishec en Bossòst en noveme de 1.973, s'inicièc ena profession de ben joen, coma hobby e en tot ajudar a codinar en casa causes de bon hèr. Un còp acabats es estudis primaris, Natxo, escuelhec estudiar ena Escòla d'Ostalaria de Les. Damb illusion comencèc eth primèr grad de codina dera FP. Segontes Natxo, "me'n brempi que quan jo estudiava non ère obligatòri hèr practiques enes centres de trabalh". En tot finalizar eth primèr grad, en 1.989 marchèc entà Cambrils tà estudiar eth dusau cicle dera FP, qu'acabarie ena Escòla d'Ostalaria de Lhèida. Pendent tota era sua formacion trabalhèc en desparièrs restaurants des parçans a on estudiava entà aquerir aquera experiéncia de besonh en trabalhs posteriors. Era sua tornada tara Val d'Aran siguec en 1.998 per mieï d'ues oposicions en Lhèida. Cercauen un professor de Codina e Pastissaria entara Escòla d'Ostalaria de Les, especialitat ena qu'eth s'auie iniciat.

"Manquen joeni aranesi que volguen apréner aquest mestier, calerie motivar-les"

En 2.000 siguec nomenat director dera madeisha. D'alavetz ença Natxo a volut contunhar damb era filosofia dera Escòla, fundada en 1.983, qu'a er objectiu de balhar coneishements e estudis as professionaus deth sector dera restauracion ena Val d'Aran. Actuaument ena Escòla i estudien 27 escolans de desparièrs parçans espanyòus. Se pòden corsar dus cicles formatius de grad mejan, un de codina e un aute de pastissaria. Era planilha docenta ei de 6 professors. Segontes Natxo "es projectes de futur que se vòlen arténher son: daurir era CFGS de servicis de Restaurant e Bar, assolidar melhor es CFGM, poder auer un cors pònt o ua pròva de nivèu entà seguir damb es CFGS, entre quauqui d'auti projectes". Natxo hiegec qu'es joeni aranesi non vòlen estudiar aquesta profession donques que cau motivar-les entà qu'aquesta escòla pogue contunhar en tot formar professionaus deth sector totaument qualificats. Natxo ei un des 27 membres dera Associacion de Codinèrs d'Aran.

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Cosoberaneit at aranesa

Er an 1313 toti es vesins dera Val d'Aran (vò dider es caps de casa) balhèren jurament de fidelitat ath Rei Jaime II. Ei er an dera confirmacion des privilègis dera Val d'Aran ena Querimònia. Eth rei de Catalonha e Aragon manifestèc solemnement eth caràcter de petita republica dera Val d'Aran e era autoritat deth Conselh Generau (per dessus des governadors e bailes), li reconeish eth govèrn des montanhes, des bòsqui e des aigües e es aranesi li manifesten era sua fidelitat. De hèt se tractaue d'un referendum d'autodeterminacion deth pòble aranes, qu'aurie podut mostrar era sua preferéncia per ua auta autoritat. Hè 700 ans eth pòble aranes, en tot realizar un procès auançat de democràcia participatiua, exercís un procès (qu'aurie d'èster inalienable as pòbles) d'autodeterminacion. Aquera "cosoberaneitat" que mostrèc eth pòble aranes ara ei dificila de comprèner, en un sector dera poblacion, entà pòbles damb ua dimension major (Euskadi e Catalonha). Er exercici dera soberaneitat ei imprescindible entara realizacion des persones e des pòbles. Ac a dificil un pòble que coma eth basc a de lutar contra er exercici dera violéncia per un costat, e contra er exercici dera incomprencion e dera persecucion politica per aute. Ath long dera istòria ei pròpri deth pòble aranes e dera sua cultura politica era accion de decision liura de formar part de Catalonha. Atau siguec damb eth tractat d'Emparança en 1175. Atau passèc tanben en 1411, en qu'eth Sindic d'Aran acordèc damb eth Principat era "liure associacion", talament coma preten eth govèrn basc damb Espanha. Arren d'estranyh.

